

autonom szervezését megbeszéljük, még pedig azért, mert akkor ez volt az egyetlen lehetséges mód Budapest katolikus társadalmának megszervezésére. A terem végén helyezkedtem el Bangha páter mellett; pár perc múlva Farkas Alberik cisztercita ült mellém, aki elkésve érkezett s az egész ruhája csupa víz volt a havazástól. Ez a cisztercita nem várt semmi megbízást vagy felhatalmazást, hanem maga szervezte meg egy »helyi lelkesedés« keretében a Kelenföldet, végtelen sok utánjárással és igazán apostoli buzgalommal. Budapest katolikus autonómiájának történetét, ha majd egyszer megírják, az első fejezetet Farkas Alberiknek kell szentelni.

Az értekezleten egy perc alatt kiderült, hogy voltaképpen a Mária-Kongregációk vezetőinek értekezletén vagyunk; csak két »idegen« volt jelen: Wolff Károly és én. Wolff azonban felszólalt és kijelentette, hogy őt már harminc évvel ezelőtt felvették a nyitrai kongregációba. Erre én is felszólaltam és hallgatóság nem nagy örömeire kijelentettem, hogy én viszont sohasem leszek kongregánista, nem mintha nem akarnék jó katolikus lenni, hanem azért, mert azt hiszem, hogy jobban szolgálhatom az igazságot, ha nem vagyok sem kongregánista, sem szabadkőműves. Biró Ferenc jezsuita is felszólalt, akire beszédemben hivatkoztam; a páter rendkívül okos beszédet mondott és bár egy kissé támadtam, nagyon konciljás volt, — semmi más nem érdekelte őt, csak az Egyház érdeke.

Valószínű, hogy ma már senki sem akar emlékezni rá, hogy az akkori helyzetben én vettem fel a budapesti egyházközségek autonómiájának haladéktalan megszervezését. Viszont Bangha páter gondolata volt, hogy ezt a szervezést kire kell bízni? Még az értekezlet folyamán odasugta nekem a páter:

— Ajánlani fogom a primásnak, hogy Mészáros János vár-plébánost nevezze ki érseki vikáriussá...

Ez a kinevezés pár nap múlva meg is történt.

Egy este a Katolikus Népszövetség helyiségében volt »értekezlet«. Prohászka püspök elnökölt, Szmrecsányi György ült mellette. Néhány tábornok is jelen volt. Ezen az értekezleten én arról beszéltem, hogy a forradalomnál nagyobb veszély is fenyeget bennünket: a bolsevizmus; megérkezett Budapestre Kun Béla és már szervezi is a kommunista pártot. Ezt akkor még nagyon kevesen tudták, de nálam voltak a kommunisták Moszkvában nyomtatott magyar röpiratai. Ismertem is az egyiket, melynek ez volt a címe: »Milyen mély a papok zsebe?« Megemlítettem, hogy ennek a szerzője, Szamuely Tibor, a katolikus Magyar Kurirnak volt a munkatársa, tehát ő tapasztalatból tudja, hogy milyen mély a papok zsebe? Az értekezlet közönségére nézve jellemző, hogy még be sem fejeztem a beszédemet, amikor már hirül vitték a Magyar Kurir szerkesztőjének, hogy mit mondtam egykori munkatársáról? Beszédemet különben sem én fejeztem be, hanem Prohászka püspök, aki idegesen félbeszakított:

— Ugyan, kérem, kegyed agyrémeket lát! Magyarországos sohasem lesz bolsevizmus! Hogy lehet az embereket ilyen fantazmagóriákkal izgatni!

Abbahagytam tehát a beszédemet. Rögtön kihívták az előszobába, ahol Malcsinek Emil felszólított, hogy jelentsem ki a gyűlés közönsége előtt, hogy amióta ő szerkeszti a Magyar Kurirt, azóta Szamuely nem volt ennek a lapnak a munkatársa. Visszamentem az érte-

kezletre, kijelentettem, hogy Szamuely nem Malcsinek idejében, hanem még ő előtte volt a Magyar Kurir munkatársa és egyúttal figyelmeztettem az értekezletet, hogy ha innen percek alatt hirül viszik, hogy mit beszélünk, akkor mindenki nagyon megfontoltan és óva-

tosan nyilatkozzék. Hasonló értekezleten többé nem is vettem részt, annál kevésbé, mert nagyon lehangolt az a rendkívül heves és kiméretlen támadás, melyet az ülés után az előszobában Bleyer Jakab egyetemi tanár Gisswein Sándor kanonok ellen intézett.

A Máv. Házépítő Szövetkezet csak egyhangú határozattal kérheti a várostól örökbérletei megváltását

(A Délmagyarország munkatársától) Beszámolt a Délmagyarország a Máv. Házépítő Szövetkezet minapi közgyűléséről, amelyen a részjegyesek többsége azt a határozatot hozta, hogy a várostól birt örökbérleteket megváltják és tulajdonul veszik meg a parcellákat. A szövetkezet közgyűlésének ez a határozata nagy izgalmat keltett a határozat ellen szavazó részjegyesek körében, mert ezek azt tartják, hogyha a szövetkezet most veszi meg a várostól az örökbérleteket, sokkal rosszabb helyzetbe kerülnek, mint amikében eddig voltak, mert a mai nehéz viszonyok között nem tudnák elviseelni a megvásárlással járó terheket.

A Máv. Házépítő Szövetkezet bérlői a szövetkezet alapításától eltelt hét év alatt mindössze száz házat tudtak felépíteni, de olyan módon, hogy kölcsönöket vettek fel, amelyeket most törlesztgetnek. Ez a kölcsönteher ezidőszert is nyomja a javarészt teljesen kisegizsziencia állait és még sokkal súlyosabb, sőt egyenesen válságos helyzetbe sodorná őket, ha az örökbérletek megváltási árát is meg kellene nekik fizetni.

Hauser Rezső Sándor, a szövetkezet elnöke is nyilatkozott ebben az ügyben és azt mondta, hogy az örökbérleti földeket azért akarják megváltani, hogy az építetni szándékozók könnyebben kapjanak majd kölcsönt a saját tulajdonukat képező ingatlanokra. Azt is kijelentette Hauser, hogy aki nem akarja megváltani háztelkét, az ne váltsa meg, de az építkezés lehetőségének előmozdítása céljából a szövetkezetnek az a legfőbb törekvése, hogy a háztelkek mielőbb a mai bérlők tulajdonát képeznék.

A közgyűlésen a részjegyzők tekintélyes száma foglalt állást ez ellen a terv ellen. Ugyanez a csoport függetlenül szeretné magát a szövetkezettől, egyrészt azért, hogy

a sorsuk ne legyen a szövetkezetekhez köve, másrészt azért, mert az a tapasztalatuk és véleményük, hogy teljesen fölöslegesen adóznak különböző címeken a szövetkezet részére. De ezek a tagok attól is tartanak, hogy abban az esetben, ha a szövetkezetből kilépnek, elvesztik nemcsak bérleteiket, hanem házacskáikat is. A szövetkezet közgyűlése tudvalevőleg azt a határozatot hozta, hogy a megváltásra vonatkozó tárgyalásokat a várossal haladéktalanul megindítja. Kérdést intéztünk tehát Fodor Jenő polgármesterhelyetteshez, hogy a város milyen álláspontot foglal el a szövetkezet határozatával és a tagok egy részének aggodalmaskodásával szemben. Ezt a felvilágosítást kaptuk:

— A szövetkezet már korábban kérte, hogy az örökbérletül kapott földeket örök tulajdonul megvásárolhassák. A város tanácsa hozott is ebben az ügyben határozatot, még pedig azt, hogy *hajlandó a szövetkezettel tárgyalni és megvárja annak a megváltásra vonatkozó ajánlatát.* A közgyűlést valószínűleg ennek a tanácsi határozatnak a folyamánaként hívták össze.

A város azonban csakis abban az esetben adja el a szövetkezetnek az örökbérleteket, ha ebbe a megváltásba a szövetkezet minden tagja kivétel nélkül beleegyezik.

A polgármesterhelyettes nyilatkozata után a közgyűlésen kisebbségben maradt, de a valóságban alighanem többségben lévő kisebbségnek mitől sem kell tartaniuk. Ha a szövetkezet közgyűlése nem egyhangúlag mondotta ki a megváltásra vonatkozó határozatát, hogy a szövetkezettel a város nem is tárgyal az örökbérleteknek örök tulajdonná való átváltoztatásáról.

Hírek

VIII 9. Csütörtök. Róm. kath. Román vt. Protestáns. Emőd. Nap két 4 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 23 perckor.

A Somogyi könyvtár nyitva 10—12-ig csak tudományos kutatók számára. A múzeum nyitva délután fél 10-től 1 óráig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem I. emelet) nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 3—7-ig.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Frankó Andor, Kálvária ucca 17. (Tel. 225.), Just Frigyes, Petőfi Sándor-sugárut 41. (Tel. 777.) Lipsitz József, Kelemen ucca 11. (Tel. 391.) Moldvány L. Ujszeged, Véd. ucca 1. (Tel. 846.) Selmeczy Béla, Somogyi-telep, Török Márton, Cson. grádi sugárut 14. (Tel. 364.)

— **Változatlan idő.** Meteorologiai Intézet jelentése: Hazánkban az idő tulnyomóan derült és aránylag hűvös volt. Jóslat: Lényeges változás nem valószínű.

— A szegedi kereskedelmi és iparkamara a vendéglőkben alkalmazható nők korhatárának leszállítását kéri. A kereskedelmi és iparkamara ipari osztálya szerdán délután ülést tartott, amelyen a kávéházakban és szállodákban foglalkoztatott nők korhatárának a leszállításával foglalkoztak. A törvény ugyanis úgy rendelkezik, hogy a szállodákban és a penziókban este 10 órától reggel 5 óráig csak 30 éven felüli nőket, éttermekben és cukrászdákban pedig ugyanezen idő alatt csak 24 éven felüli nőket lehet alkalmazni. A kereskedelmi és iparkamara rendelkezéstervezetet dolgozott ki, amelyben azt kéri a kereskedelemügyi minisztériumtól, hogy ezt a korhatárt a szállodákban és a penziókban éjjel dolgozó nőknél 24 évre, az éttermekben és cukrászdákban dolgozóknál 18 évre szállítsák le. Az értekezlet, amelyen Körmeny Mátás elnökölt, a kamara tervétet egyhangúlag elfogadta.

— A Magyar Férfiak Szent-Korona Szövetsége szegedi szervezete értesíti összes tagjait, hogy azok, akik augusztus 15-én Tihanyban megtartandó IV. Károly király emlékkünnepélyén megjelenni óhajtanak, sziveskedjenek az ügyvezető alelnököt erről (városi bérház I. em. 12.) személyesen értesíteni, hogy az 50 százalékos kedvezményes vasuti jegyet megrendelhesse. Részletes felvilágosítás ugyanott kapható.

Az új szezon első filmremeke!

Nem repriz!!

A SEJK HALÁLA

napkeleti szerelmi regény és az Olimpiád I. része, versenyei.

Grandiózus játék!
Regyogó kiállítás!
Izgalmas cselekmény!

Hétfőtől szerdáig
a Belvárosiban.

Előadások kezdete
6 órakor a Széchenyi Moziban,
9 órakor a Korzó Mozi nyári helyiségében